

ПОШИРЕНІСТЬ КОНСТРУКЦІЇ ‘GET-PASSIVE’ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЇЇ СЛОВОЗМІННИХ ФОРМ (НА МАТЕРІАЛІ БРИТАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОРПУСУ)

Вивчення місця пасивної форми з ‘get’ у системі граматичних форм пасивного стану англійського дієслова займає важливе місце у сучасних лінгвістичних студіях.

Незважаючи на наявність наукових розвідок [1; 4–7], присвячених різним аспектам пасивної форми з ‘get’, все ще залишається низка питань, що потребують подальшого вивчення, серед яких проблеми, пов’язані з особливостями реалізації морфологічних форм ‘get-passive’ у сучасному англійському мовленні, а також функціонування цієї словозмінної форми у текстах різних жанрів. Конструкції з ‘get-passive’ являються досить поширеним явищем сучасної англійської мови [3, с. 288–294; 6, с. 215–224], зокрема у живій розмовній мові, тому вивчення особливостей функціонування зазначеної конструкції посідає важливе місце у сучасній англійській граматиці.

Здійснивши порівняльний аналіз вживання конструкцій ‘be-passive’ та ‘get-passive’ на матеріалі British National Corpus було з’ясовано, що ‘be-passive’ налічує 2972,76 слововживань на 1 мільйон слововживань, а частота ‘get-passive’ становить 53,75 разів на 1 мільйон випадків (див. Таблицю 1):

Таблиця 1

Частота вживання ‘be-passive’ та ‘get-passive’ на матеріалі BNC

Форма пасиву	Be-passive	Get-passive
Частота на 1 мільйон слововживань	2972,76	53,75

Як бачимо з таблиці, частота вживання ‘be-passive’ суттєво переважає над ‘get-passive’. Можемо припустити, що такий стан зумовлений тим, що на разі ‘get-passive’ посідає периферійне місце серед різновидів пасивних конструкцій англійської мови. Крім того, сфера поширення ‘be-passive’ є ширшою, тому кількість випадків вживання є вищою. Нами було виявлено випадки вживання цієї конструкції в текстах усіх стилів та підстилів, писемних й усних. Разом з тим ‘get-passive’ конструкції також є доволі частотними у досліджуваному матеріалі. Розглянемо детальніше особливості поширення вказаної конструкції у сучасній англійській мові.

Перший етап представленої наукової розвідки був присвячений вивченню особливостей функціонування ‘get-passive’ конструкцій у текстах різних функціональних стилів. Нами було здійснено аналіз

дистрибуції досліджуваних конструкцій у текстах різних стилів та висвітлено характеристики, що спричиняють таке вживання. Результати дослідження свідчать, що найпоширенішими пасивні конструкції з ‘get’ є у текстах розмовного стилю, де відносна частота вживання цієї словоформи становить 176.54 випадків на 1 мільйон слововживань (1759 випадків). Розглянемо корпусний приклад: *...It is tied to that cos we are constrained but, erm that's the kind of thing that we **get brought** into to support ...* [BNC: D95].

Поширеність такого вживання ‘get-passive’ зумовлена, передусім природою ‘get-passive’, що передає живе, відкрите спілкування [7, с. 1-8]. На користь цього припущення свідчить і розмаїття розмовних жанрів, в яких зареєстровано вживання ‘get-passive’. Так, зазначена словоформа вживається у текстах жанру «мовної консультації» (‘consultary’), «інтерв’ю», у текстах на юридичну та соціологічну тематику. Найбільше випадків вживання ‘get-passive’ було зафіксовано у текстах, що у корпусі BNC визначаються як «conversation» (тобто власне розмови), наприклад: *If you **get carried** away with your shopping and turn up late, I won't hang around, I'll just leave without you* [BNC:JXS]. Зазначений приклад свідчить про те, що пасивні конструкції із ‘get-passive’ частіше вживаються у діалогічному, ніж у монологічному мовленні.

На другому місці за частотою вживання ‘get-passive’ є тексти художньої літератури, в яких було зареєстровано 1244 випадки. Вказана словоформа зафіксована в трьох основних жанрах художнього стилю: літературній драмі, прозі та поезії [8]. Кількісне співвідношення вживання ‘get-passive’ у текстах художнього стилю відображено у таблиці 2.

Таблиця 2

Кількісне співвідношення вживання ‘get-passive’ у жанрах художньої літератури в корпусі BNC

<i>Fiction drama</i>	<i>Fiction poetry</i>	<i>Fiction prose</i>
2	5	1237

Головна роль у художніх творах зазвичай відводиться саме формі висловлювання, де ‘get-passive’ позначає емоційну відповідь, передає настрій, враження героїв, вживається для створення яскравих мовних засобів та передає атмосферу твору. Наприклад: *Hundreds of people **get killed** every year using faulty domestic electrical appliances,' he'd warned* [BNC:A70].

Третє місце за поширеністю вживання ‘get-passive’ займає сфера масової літератури, що представлена газетами та журналами. Під час дослідження було зафіксовано 905 випадків вживання ‘get-passive’, а саме 468 – у журналах та 437 – у газетах. Унаочнимо вищесказане: *Many of us **got caught** this way years ago...*[BNC: CK3]. ‘Get-passive’ у публіцистичному стилі передає ефект спонтанності [4, с. 35–50]. Інколи автор навмисне

вживає 'get-passive' замість 'be-passive', щоб привернути увагу читача, адже 'get-passive' є динамічнішим, хвилюючим за своєю семантикою.

Щодо вживання 'get-passive' в офіційно-діловому стилі, то кількість словоформ у текстах цього стилю є набагато меншою, порівняно з 'be-passive'. Проте, навіть у цій сфері пасивні форми з 'get' зареєстровані у 193 випадках.

Для дослідження морфологічних характеристик пасивної конструкції з 'get' було здійснено вибірку всіх словозмінних форм 'get-passive' конструкції з корпусу BNC. Корпусний аналіз засвідчив, що пасивна конструкція 'get-passive' налічує декілька словозмінних форм, серед яких 'got', 'getting', 'gotten', 'gets' та власне 'get', з них 94823 випадки вживання власне 'get + Ven', 89430 – із 'got + Ven', 19306 – 'getting + Ven', 7447 – 'gets + Ven' та 2 – 'gotten + Ven'. Наприклад: *I got thrown across the room and everything went white. It was painful and very terrifying* [BNC: CH1]. Таке частотне вживання словоформи 'get' у теперішньому часі зумовлено з одного боку, характерною рисою 'get-passive', а саме експресивністю, що стосується власне людини, тобто вживаючи 'get-passive' у такому контексті мовець направляє значення дії, її результат на себе або на групу людей, а з іншого боку, жанрово-стилістичним варіюванням пасивних конструкцій, оскільки дані свідчать, що форма 'get-passive' найчастіше вживається у спонтанному мовленні, де превалює теперішній час.

Отже, як видно із здійсненого дослідження конструкція 'get-passive' поступово розширює сферу свого вживання та реалізуючи більшу кількість словозмінних форм, маючи найбільшу частотність у текстах розмовного стилю, вона зустрічається в текстах публіцистичного та офіційно-ділового стилів.

Список використаних джерел:

1. Алексеева І. О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: Підручник / І. О. Алексеева. – Вінниця, «Нова книга», 2007. – 320 с.
2. Жуковська В. В. Вплив семантики дієслова на реалізацію його морфологічних і синтаксичних характеристик // Гуманітарний вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. – Серія: Філологічні науки. – ЧНУ, 2007. – С. 89–92.
3. Мулярчук І. М. Жанрова специфіка вживання 'get-passive' на матеріалі British National Corpus // Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих науковців (27 березня 2015 р.) / за заг. ред. В. В. Жуковської, О. А. Черниш – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 512 с.
4. Carter. R. The English get-passive in spoken discourse: description and implications for an interpersonal grammar. English Language and Linguistics / R. Carter, M. McCarthy. – Cambridge: Cambridge University Press, 1999. – 58 p.
5. Li D. Analysing Passive Constructions in the Finite State / D. Li. – London: Macmillan Press LTD, 2008. – 780 p.
6. Puckica J. Passive Constructions in Present-Day English / J. Puckica. –

- Language. – 2009. – 250 p.
7. Thompson D. Getting at the passive: Functions of Passive-Types in English / D. Thompson. – 2012. – 168 p.
 8. British National Corpus (1980–1993) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://corpus.byu.edu/bnc>